Coordinatie (2)

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 27e mei 1960 door de Minister van Culturele Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "waarbij het actief en het passief van het Belgisch Nationaal Instituut voor radio-omroep verdeeld wordt onder de bij de wet van 18 mei 1960 opgerichte instituten", heeft de 3e juni 1960 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires culturelles, le 27 mai 1960, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "répartissant l'actif et le passif de l'Institut national belge de radiodiffusion entre les instituts créés par la loi du 18 mai 1960", a donné le 3 juin 1960 l'avis suivant :

In de aanhef verwijze men naar artikel 32 van de wet van 18 mei 1960, en niet alleen naar § 1 van dit artikel. Artikel 1, § 4, van het ontwerp bevat immers een regeling die zich wel voordoet als de verdeling van de last der pensioenen over de drie instituten, maar die toch ook een element bepaalt van het pensioenstatuut van het personeel : bepaald wordt tegen welk instituut het personeel de uitbetaling van zijn pensioen kan vorderen, zelfs voor bedieningen in een van de andere instituten uitgeoefend.

Artikel 1, § 4, van het ontwerp is overigens niet uitsluitend een overgangsmaatregel, zoals bedoeld door artikel 32, § 2, der wet.

Artikel 1, § 4, bepaalt immers niet alleen hoe - ter uitvoering van artikel 32, § 2 - de pensioenlast die thans reeds op het Belgisch Nationaal Instituut voor radio-omroep rust, over de drie nieuwe instituten zal worden verdeeld; het bepaalt ook dat de last van in de toekomst te verkrijgen pensioenrechten gedragen wordt door het instituut dat voor de bezoldiging van het personeelslid instaat op het tijdstip waarop het recht op pensioen ontstaat. De wettelijke grondslag van deze laatste bepaling is, strikt genomen, niet artikel 32, § 2, maar artikel 26, § 2, van de wet van 18 mei 1960. Het past dan ook in de aanhef niet alleen artikel 32, maar ook artikel 26, § 2, te citeren.

+

\+ +

.../...

Artikel 1, § 1.

In de Franse versie is het niet helemaal correct het woord "reprendre" te gebruiken, wanneer men het verkrijgen in eigendom, door een der instituten, van roerende of onroerende goederen "nagelaten" door het Belgisch Nationaal Instituut voor radio-omroep onder woorden wil brengen. Vermits de drie nieuwe instituten, strikt juridisch gezien, nieuwe rechtspersonen zijn, is "acquérir" juister. Dit geldt niet alleen voor artikel 1, § 1, maar ook voor § 2 en § 6.

In artikel 1, § 1, 2°, Nederlandse versie, dienen de woorden "onder meer" door "inzonderheid" vervangen te worden.

Artikel 1, § 3.

In de artikelen van een besluit wordt beter geschreven "de" Minister van Culturele Zaken, in plaats van "Onze" Minister.

Artikel 1, § 5.

Artikel 1, § 5, gaat uit van de gedachte dat het pensioenfonds, dat als reservefonds door het Belgisch Nationaal Instituut voor radio-omroep werd aangelegd, de pensioenlast van de drie instituten zal moeten verlichten. Dit heeft vrij natuurlijk geleid tot de idee van de onverdeelde eigendom van dit fonds.

.../...

De rechtsfiguur van de onverdeelde eigendom wordt slechts zeer fragmentair in het Burgerlijk Wetboek geregeld. Tot zijn kenmerkende trekken behoort niettemin dat het aandeel waarop iedere, zich in onverdeeldheid bevindende eigenaar aanspraak kan maken in abstracto bepaalbaar is; dat, in beginsel, het beheer over het geheel geschiedt overeenkomstig de onderlinge overeenstemming der eigenaars in onverdeeldheid; dat ieder mede-eigenaar op elk ogenblik de verdeling kan vorderen (artikel 815, Burgerlijk Wetboek).

In strijd hiermede is het niet de bedoeling van de stellers van het ontwerp een verdeling van het reservefonds tot de mogelijkheden te laten behoren. Overigens is het abstract aandeel van elk instituut in het fonds onbepaald gelaten en is het zelfs onbepaalbaar. Ten slotte wordt het beheer van dit in onverdeeldheid gelaten fonds uitsluitend opgedragen aan één instituut, dit wil zeggen aan één enkele van de eigenaars in onverdeeldheid.

Kenmerkende trekken van de civielrechtelijke figuur van de onverdeelde eigendom worden derhalve door het ontwerp miskend, terwijl toch geen bepaling van de wet van 18 mei 1960 - ook artikel 32 niet - de Koning bevoegdheid verleent de instituten - die de volle rechtspersoonlijkheid bezitten - aan een bijzonder eigendomsregime te onderwerpen.

Het door het ontwerp nagestreefde doel kan echter worden bereikt door de eigendom van het reservefonds toe te wijzen aan het instituut der gemeenschappelijke diensten, onder de voorwaarden die in de laatste twee zinnen van § 5 onder woorden werden gebracht.

.../...

Deze oplossing kan dan als volgt worden geformuleerd :

"§ 5. Het instituut der gemeenschappelijke diensten verkrijgt het door het Belgisch Nationaal Instituut voor radio-omroep aangelegde pensioenfonds onder voorwaarde dit fonds als zodanig in stand te houden, de jaarlijkse opbrengst ervan aan het kapitaal toe te voegen en het fonds uitsluitend te gebruiken voor het toekennen van een tegemoetkoming in de pensioenlasten van de drie instituten. Elke tegemoetkoming wordt verdeeld naar rata van de lasten welke door ieder instituut worden gedragen tijdens het dienstjaar gedurende hetwelk de tegemoetkoming plaats heeft".

Artikel 1, § 6.

De paragraaf zou aan klaarheid winnen indien hij als volgt herschreven werd :

"§ 6. Het instituut van de gemeenschappelijke diensten verkrijgt de eigendom van de waren die in het voorraadmagazijn zijn opgeslagen en van het fonds dat tot de aankoop van zodanige waren dient. Deze waren zullen slechts in omloop worden gebracht mits het kapitaal, waarmede zij werden aangekocht, weder samengesteld wordt ten laste van de begrotingen".

Artikel 2.

Het past enkele vormwijzigingen aan te brengen in de Nederlandse versie.

.../...

Men vervange "drie maand" door "drie maanden", "boedelbeschrijving" door "inventaris" en "nopens" door "van".

De uitdrukking "de boedelbeschrijving wordt afgesloten" worde herschreven als "de inventaris wordt definitief vastgesteld".

Artikel 3.

De uitdrukking "waar het past" geeft niet tenvolle het Franse "pour autant que de besoin" weer. De woorden "voor zover nodig" zouden de overeenkomst tussen beide versies herstellen.

Voorts leze men "binnen een maand" in plaats van "binnen de maand".

\+

\+ \+

Het ontwerp zou als slot de gebruikelijke bepaling moeten bevatten welke de Minister aanwijst die met de uitvoering van het besluit wordt belast.

Au préambule, il convient de viser l'article 32 de la loi du 18 mai 1960 et non spécialement le § 1er de cet article. Si, en effet, l'article 1er, § 4, du projet se présente comme une disposition répartissant la charge des pensions entre les trois instituts intéressés, il n'en règle pas moins, cependant, un point qui touche au régime même des pensions du personnel, en ce qu'il précise auprès de quel institut le personnel est en droit de réclamer la liquidation de la pension, même pour des emplois exercés à l'un des autres instituts.

L'article 1er, § 4, du projet ne constitue d'ailleurs pas une disposition purement transitoire au sens de l'article 32, § 2, de ladite loi.

Il ne se borne pas, en effet, à déterminer, en exécution de l'article 32, § 2, le mode de répartition entre les trois instituts nouveaux, de la charge des pensions incombant dès à présent à l'Institut national belge de radiodiffusion, mais prévoit en outre que la charge des pensions futures sera supportée par l'institut qui assure la rémunération de l'agent au moment où celui-ci pourra faire valoir ses droits à la pension. Strictement parlant, cette dernière disposition ne trouve pas son fondement légal dans l'article 32, § 2, mais dans l'article 26, § 2, de la loi du 18 mai 1960. Aussi le préambule devrait-il se référer de surcroît à l'article 26, § 2.

\+

\+ \+

.../...

Article 1er, § 1er.

Le verbe "reprendre", employé dans la version française pour désigner l'acquisition, par l'un des instituts, de biens meubles ou immeubles "légués" par l'Institut national belge de radiodiffusion, n'est pas tout à fait correct. Les trois instituts nouveaux constituant, du point de vue strictement juridique, des personnes morales nouvelles, le verbe "acquérir" serait plus adéquat. Cette observation vaut également pour les §§ 2 et 6.

Dans la version néerlandaise de l'article 1er, § 1er, 2°, il conviendrait de remplacer les mots "onder meer" par "inzonderheid".

Article 1er, § 3.

Dans le dispositif d'un arrêté, mieux vaut écrire "le" Ministre des Affaires culturelles que "Notre" Ministre.

Article 1er, § 5.

L'article 1er, § 5, part de la considération que le fonds de pension, constitué par l'Institut national belge de radiodiffusion sous la forme d'un fonds de réserve, est appelé à alléger la charge des pensions supportée par les trois instituts, ce qui a assez naturellement éveillé l'idée de la propriété indivise de ce fonds.

.../...

Le Code civil ne précise la notion juridique de propriété indivise que d'une manière très fragmentaire. Parmi les caractéristiques essentielles de cette forme de propriété, l'on peut néanmoins relever la possibilité de fixer in abstracto la quote-part revenant à chaque propriétaire indivis; l'ensemble de l'indivision est, en principe, géré par tous les copropriétaires agissant d'un commun accord et chacun d'eux a le droit de provoquer à tout moment le partage (article 815, Code civil).

Dans l'esprit des auteurs du projet, le fonds n'est toutefois pas susceptible de faire l'objet d'un partage éventuel. Le projet s'abstient d'ailleurs de fixer la quote-part abstraite revenant à chacun des instituts, une telle détermination étant même impossible. Enfin, il confie la gestion du fonds indivis à un seul institut, c'est-à-dire à l'un seulement des copropriétaires.

Il résulte de ce qui précède que le projet méconnaît certaines caractéristiques essentielles de la propriété indivise en tant que notion de droit civil, alors qu'aucune disposition de la loi du 18 mai 1960 - même pas l'article 32 - n'habilite le Roi à soumettre ces instituts, lesquels jouissent de la personnalité civile, à un régime de propriété spécial.

Le but poursuivi par le projet peut cependant être atteint en attribuant la propriété du fonds de réserve à l'institut des services communs, aux conditions énoncées par les deux dernières phrases du § 5.

.../...

La disposition traduisant cette solution pourrait être rédigée en ces termes :

"§ 5. L'institut des services communs acquiert la propriété du fonds de pension constitué par l'Institut national belge de radiodiffusion, à charge de maintenir ce fonds comme tel, d'en majorer le capital des fruits annuels et de l'affecter exclusivement aux fins d'intervention dans la charge des pensions supportée par les trois instituts. Toute intervention est répartie proportionnellement à la charge supportée par chaque institut au cours de l'exercice pendant lequel l'intervention a lieu".

Article 1er, § 6.

Ce paragraphe gagnerait en clarté s'il était rédigé comme suit :

"§ 6. L'institut des services communs acquiert la propriété des matières détenues en magasin de réserve ainsi que celle du fonds affecté à l'achat de telles matières. Celles-ci ne seront rendues disponibles que moyennant reconstitution, à la charge des budgets, du capital qui a servi à les acquérir".

Article 2.

La version néerlandaise de cet article appelle quelques modifications de forme.

.../...

Ainsi, il y a lieu de remplacer "drie maand" par "drie maanden", "boedelbeschrijving" par "inventaris" et "nopens" par "van".

D'autre part, il convient d'écrire "de inventaris wordt definitief vastgesteld" au lieu de "de boedelbeschrijving wordt afgesloten".

Article 3.

L'expression néerlandaise "waar het past" ne rend qu'imparfaitement l'expression française "pour autant que de besoin". L'emploi des mots "voor zover nodig" rétablirait la concordance entre les deux versions.

En outre, il convient d'écrire, dans la version néerlandaise, "binnen een maand" au lieu de "binnen de maand".

\+

\+ \+

Le projet devrait être complété par la disposition habituelle portant désignation du Ministre chargé de l'exécution de l'arrêté.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : Messieurs:	A. VRANCKX,	raadsheer van State, conseiller d'Etat, voorzitter, président,
	G. VAN BUNNEN, K. MEES,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,
	F. DUCHENE, F. VAN GOETHEM,	bijzitters van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,
Mevrouw : Madame :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier, griffier. greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. VERMEULEN, substituut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. P. VERMEULEN, substitut.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) A. VRANCKX.